

สรุปข้อมูลข่าวสารอุตสาหกรรมการบินของไทย ประจำเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ : ฉบับย่อ

แผนกวิจัยและพัฒนาธุรกิจการบิน สำนักวิจัยและพัฒนาธุรกิจการบิน สถาบันการบินพลเรือน

สรุปข้อมูลข่าวสารอุตสาหกรรมการบินของไทยประจำเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ ในเดือนสุดท้ายส่งท้ายปีนี้ ขอเริ่มต้นด้วยการเฉลิมฉลอง “วันการบินพลเรือนสากลประจำปี พ.ศ.๒๕๕๖” หรือ “International Civil Aviation Day (ICAD) 2013” เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ ที่ผ่านมา ซึ่งเป็นวันที่ระลึกการก่อตั้งองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization : ICAO) เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ.๒๔๘๗ โดยธีม (theme) ของวันการบินพลเรือนสากลในปีนี้เป็น “*Evolving to Meet the Challenges of 21st Century Air Transport*”

ธีมประจำปีนี้แสดงถึงการประเมินผลครั้งใหม่ที่มีนัยสำคัญ ซึ่ง ICAO และภาคส่วนด้านการขนส่งทางอากาศทั้งหมดกำลังเริ่มดำเนินการอยู่ เนื่องจากอุตสาหกรรมการบินต้องการที่จะสร้างความตกลงร่วมกันที่เป็นที่ยอมรับกว้างขวางขึ้น และแผนกลยุทธ์เพื่อรับมือกับความท้าทายต่างๆ ที่กำลังจะเกิดขึ้น

อุตสาหกรรมการบินเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่ง ICAO คาดการณ์ว่า เครื่องขยายการขนส่งทางอากาศจะเติบโตขึ้นอีกหนึ่งเท่าตัวในปี ค.ศ.๒๐๓๐ นั้นหมายความว่า เที่ยวบินจำนวน ๓๐ ล้านเที่ยวบินในปัจจุบัน จะเพิ่มขึ้นเป็น ๖๐ ล้านเที่ยวบินในอีก ๑๖ ปีข้างหน้า และจำนวนผู้โดยสารเครื่องบินทั้งหมดในแต่ละปี จะเพิ่มขึ้นเป็น ๖ พันล้านคนจากปัจจุบัน ๓ พันล้านคน

อย่างไรก็ตาม มีข้อมูลตัวเลขที่น่าสนใจจาก ICAO ถึงผลประกอบการของการขนส่งทางอากาศในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ผ่านมา ซึ่ง ICAO ได้เปิดเผยข้อมูลไว้ว่า ผู้โดยสารทั่วโลกที่เดินทางทางอากาศ ทั้งเพื่อธุรกิจและการท่องเที่ยว ในปี พ.ศ.๒๕๕๖ นี้ มีจำนวนประมาณ ๓.๑ พันล้านคน ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๕ และ ICAO ยังได้คาดการณ์ว่า จำนวนผู้โดยสารจะเพิ่มขึ้นมากกว่า ๖.๔ พันล้านคนในปี พ.ศ.๒๕๗๓

สำหรับจำนวนเที่ยวบินขาออกทั่วโลกในปี ๒๕๕๖ นี้ อยู่ที่ประมาณ ๓๓ ล้านเที่ยวบิน ซึ่งนับเป็นสถิติใหม่ และมีจำนวนสูงกว่าเมื่อปีที่แล้วมากกว่า ๑ ล้านเที่ยวบิน นอกจากนี้ ICAO ยังได้ยืนยันถึงปริมาณการจราจรของผู้โดยสารในเที่ยวบินประจำว่ามีอัตราการเติบโตจากเมื่อปีก่อนถึงร้อยละ ๕.๒

อาจกล่าวได้ว่า ธีมสำหรับวันการบินพลเรือนสากลในปี ๒๐๑๓ หรือ *Evolving to Meet the Challenges of ๒๑st Century Air Transport* นี้ ICAO ต้องการให้ทุกภาคส่วนของอุตสาหกรรมการบินเตรียมความพร้อมสำหรับรับมือกับปริมาณการจราจรทางอากาศที่จะเพิ่มมากขึ้นเป็นเท่าตัวในอนาคต ทั้งการเตรียมความพร้อมในเรื่องนิตยการบิน ขีดความสามารถและประสิทธิภาพของการเดินอากาศ การรักษา

ความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวก การพัฒนาด้านเศรษฐศาสตร์ของการขนส่งทางอากาศ และการปกป้องสิ่งแวดล้อม ด้วย

สำหรับข่าวสารอุตสาหกรรมการบินในประเทศไทย ก็คงไม่พ้นที่จะต้องพูดถึงเรื่องสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมืองที่เกิดขึ้นในกรุงเทพฯ ซึ่งยืดเยื้อมาตั้งแต่มาตั้งแต่ช่วงปลายเดือนตุลาคม ๒๕๕๖ และปัจจุบันได้ทวีความรุนแรงขึ้น ซึ่งหลายฝ่ายเป็นห่วงว่าจะส่งผลกระทบอย่างเป็นรูปธรรมต่ออุตสาหกรรมการบิน โดยเฉพาะในช่วงใกล้เทศกาลปีใหม่ ซึ่งเคยเป็นช่วงที่มีปริมาณการจราจรทางอากาศหนาแน่น

ข้อมูลจาก บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) ระบุว่า นับตั้งแต่มีเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองในประเทศไทย นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้ยกเลิกเที่ยวบิน ประมาณ ๓,๐๐๐ คนต่อวัน หรือประมาณร้อยละ ๒ ของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติต่อวัน สำหรับผู้โดยสารในประเทศยังคงเดินทางเป็นปกติ จึงไม่ส่งผลกระทบต่อ ทอท. มากนัก

อย่างไรก็ตาม ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ (ตุลาคม ๒๕๕๕-กันยายน ๒๕๕๖) มีผู้โดยสารผ่านเข้า-ออก สนามบินทั้ง ๖ แห่งของ ทอท. รวม ๘๖.๑๓ ล้านคน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐.๔๓ เมื่อเทียบกับปีก่อน สำหรับในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ (ตุลาคม ๒๕๕๖ - กันยายน ๒๕๕๗) นั้น ทอท. คาดว่า จำนวนผู้โดยสารในปีหน้า จะเติบโตประมาณร้อยละ ๖-๗ และจะมีกำไรจากการดำเนินงานสูงกว่าปี ๒๕๕๖ ซึ่งอยู่ที่ประมาณ ๑๑,๐๐๐ ล้านบาท

ในขณะที่ ข้อมูลจากบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) (บกท.) ระบุว่า สถานการณ์การเมืองที่เกิดขึ้นขณะนี้ถือว่าส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวทั้งหมด รวมถึงปริมาณอัตราผู้โดยสารของ บกท. ที่ลดลง เนื่องจากหลายประเทศได้ประกาศเตือนนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาไทย เช่น ประเทศจีน สหภาพยุโรป และออสเตรเลีย ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวลดลง โดยเฉพาะช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน-ต้นเดือนธันวาคมที่ผ่านมา ทำให้ผู้โดยสารยกเลิกตั๋วโดยสารเครื่องบินเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะเส้นทางบินภูมิภาคเอเชีย ยกเว้น ญี่ปุ่นที่ยังเป็นตลาดที่ดีอยู่

นอกเหนือจากปัจจัยเสี่ยงภายนอกแล้ว บกท. ยังมีปัจจัยเสี่ยงภายในที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของ บกท. ได้แก่ ปัจจัยเสี่ยงในเรื่องการบริหารจัดการองค์กร กล่าวคือ นายสรจักร เกษมสุวรรณ ได้มีหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ด้วยเหตุผลปัญหาด้านสุขภาพ ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทมีมติอนุมัติการลาออกของนายสรจักรให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๒ ม.ค.๕๗ เป็นต้นไป โดยได้แต่งตั้งให้นายโชคชัย ปัญญาณรงค์ รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อาวุธสายการพาณิชย์ รักษาการกรรมการผู้อำนวยการใหญ่แทน

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของสายการบินต้นทุนต่ำ อย่างสายการบินนกแอร์นั้น มองว่าสถานการณ์ทางการเมืองขณะนี้ไม่ได้รับผลกระทบมากนัก เนื่องจากในช่วงสิ้นปีเป็นช่วงที่มีวันหยุดยาว และยอดจองตั๋วโดยสารของบริษัทลดลงเล็กน้อย โดยยังไม่เห็นสัญญาณของการยกเลิกตั๋วโดยสารของผู้โดยสารที่มีนัยสำคัญ และในไตรมาส ๔/๕๖ ซึ่งเป็นช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวนี้ ก็ไม่น่าจะส่งผลกระทบมาก ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์การเมืองว่าจะยืดเยื้อเพียงใด

ประเด็นที่น่าสนใจคือ ในขณะที่ บกท. ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองอย่างชัดเจน แต่สายการบินนกแอร์กลับได้รับผลกระทบไม่มาก เช่นเดียวกับ ทอท. ที่ได้รับผลกระทบเล็กน้อย จึงอาจกล่าวได้ว่า โดยภาพรวมสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการเดินทางมายังประเทศไทยของนักเดินทางชาวต่างชาติ แต่ผู้โดยสารภายในประเทศยังอยู่ในระดับปกติ อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ดังกล่าวมีแนวโน้มที่ดีขึ้นในช่วงเทศกาลคริสต์มาสและปีใหม่ ซึ่งพบว่า ปริมาณผู้ใช้บริการท่าอากาศยานมีจำนวนเพิ่มขึ้น

สำหรับสายการบินนกแอร์นั้น นอกจากสถานการณ์ทางการเมืองจะไม่ส่งผลกระทบกระเทือนอย่างมีนัยแล้ว แนวโน้มการเติบโตของนกแอร์ยังคงมีอย่างต่อเนื่องจากปี พ.ศ.๒๕๕๖ ไปยังปี พ.ศ.๒๕๕๗ ด้วย นอกจากนี้ นกแอร์ยังมีแผนการขยายร่วมลงทุนกับบริษัทสายการบินต่างชาติในการจัดตั้งสายการบินต้นทุนต่ำแห่งใหม่ของไทย นั่นคือ “สายการบินนกสกู๊ต (Nok Scoot)” ซึ่งเป็นการร่วมทุนกันระหว่างสายการบินนกแอร์ของไทย และสายการบินสกู๊ต ซึ่งเป็นสายการบินต้นทุนต่ำของสิงคโปร์แอร์ไลน์ ล่าสุดนั้น นกแอร์และสกู๊ตได้ร่วมลงนามในบันทึกความตกลงแบบไม่มีเงื่อนไขผูกพัน (MOU) จัดตั้งสายการบินราคาประหยัด เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ความร่วมมือของพันธมิตรในอุตสาหกรรมการบินนั้นปรากฏให้เห็นในทุกภาคส่วน ไม่เฉพาะแต่ภาคส่วนสายการบินเท่านั้น โดยล่าสุด ได้มีการร่วมมือกันในเรื่องการฝึกอบรมด้านการบินนั้น ICAO และ สมาคมการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (International Air Transport Association : IATA) ได้ร่วมมือกันจัดตั้งพันธมิตรในการฝึกอบรม (Global Training Alliance) ภายใต้โปรแกรม I-TRAIN เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาการฝึกอบรมและทรัพยากรการเรียนรู้ด้านการขนส่งทางอากาศ เพื่อรับมือกับการขาดแคลนบุคลากรด้านการขนส่งทางอากาศที่มีทักษะที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้นี้ ทั้งนี้ จากการคาดการณ์ของ ICAO แสดงให้เห็นว่า อุตสาหกรรมการบินทั่วโลกจะขยายตัวขึ้นอีกหนึ่งในห้าตัวภายในปี ๒๐๓๐ ซึ่งจะต้องหานักบินใหม่ พนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศ และ ช่างอากาศยาน รวมจำนวนนับแสนคน เพื่อรองรับการขยายตัวดังกล่าว

สำหรับในประเทศไทยนั้น ก็มีการพัฒนาความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในอุตสาหกรรมการบิน ได้แก่ การลงนามข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการพัฒนาระบบการเดินอากาศ และการพัฒนาบุคลากรร่วมกันระหว่าง บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) กับบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด (บวท.) เพื่อร่วมกันผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางการบินของภูมิภาค ทั้งนี้ ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานด้านขนส่งทางอากาศจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้การพัฒนาและยกระดับระบบการเดินอากาศของไทยให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืนในทุกๆ ด้าน โดยจะร่วมมือกันพัฒนาระบบการเดินอากาศ การพัฒนาบุคลากร และใช้ทรัพยากรการบินร่วมกัน

ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ นี้ นอกจากจะร่วมเฉลิมฉลองวันการบินพลเรือนสากล ประจำปี ๒๕๕๖ แล้ว ยังต้องแสดงความยินดีกับความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมการบินในปีนี้อย่างยิ่ง เนื่องจาก ภาพรวมของการขนส่งทางอากาศโลก ICAO คาดการณ์ว่าจะมีการเติบโตจากปี พ.ศ.๒๕๕๕ ประมาณร้อยละ ๕.๒ อย่างไรก็ตาม ความท้าทายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ยังเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาอย่างใกล้ชิด

อุตสาหกรรมการบินของไทยก็เช่นกัน แม้ว่าภาพรวมของอุตสาหกรรมการบินในปีนี้จะมีความโน้มถ่วงการเติบโต จากปริมาณผู้โดยสารที่ใช้บริการท่าอากาศยานที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น แม้ว่า ปัจจัยเสี่ยงจากการชุมนุมทางการเมือง ซึ่งหากยืดเยื้อหรือยกระดับความตึงเครียด อาจมีผลความเชื่อมั่นของผู้เดินทาง อย่างไรก็ตาม แนวโน้มของการขยายตัวของอุตสาหกรรมการบินของไทยยังคงมีให้เห็นอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการเกิดขึ้นของสายการบินใหม่ๆ ซึ่งล่าสุดก็จะมีสายการบินนกสกู๊ต หรือแม้แต่การเปิดรับบุคลากรสายปฏิบัติการของสายการบินเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ สิ่งที่ขาดไม่ได้สำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนของอุตสาหกรรมการบิน คือ การพัฒนาบุคลากรด้านการบิน ซึ่งในปัจจุบันมีรูปแบบการพัฒนาไปด้วยเช่นกัน โดยการร่วมพันธมิตรในการฝึกอบรมด้านการบินให้มีความแข็งแกร่งมากขึ้น และเป็นรูปแบบที่น่าสนใจสำหรับ สบพ.

หากท่านต้องการข้อมูลสรุปข่าวสารอุตสาหกรรมการบินของไทยประจำเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ ฉบับเต็ม สามารถติดต่อได้ที่ chaluntip@catc.or.th โดยกรุณาแจ้งชื่อ-สกุล หน่วยงานสังกัด และวัตถุประสงค์การขอใช้ข้อมูล เพื่อสถาบันการบินพลเรือนจะได้เก็บรวบรวมเป็นสถิติข้อมูลต่อไป

แหล่งข้อมูล :

เว็บไซต์องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ	เว็บไซต์สมาคมการบินทางอากาศระหว่างประเทศ	เว็บไซต์กระทรวงคมนาคม
เว็บไซต์บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด	เว็บไซต์บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)	เว็บไซต์กรมการบินพลเรือน
เว็บไซต์บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	เว็บไซต์ข่าวของสื่อมวลชนต่างๆ	

Disclaimer : ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จัดทำเพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของ สบพ. และเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆที่น่าเชื่อถือ แต่มีอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในการค้าหรือประโยชน์อื่นใด สบพ. อาจเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงข้อมูลได้โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสี่ยงเอง สบพ. จะไม่รับผิดชอบผู้ใช้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจแต่อย่างใดทั้งสิ้น